

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCJI ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZESTOCHOWSKI

DIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI.

Cena prenumeraty: Miesięcznie z przesyłką pocztową i adresem* 120 mk. Dla odbierających piśmie na miejscu 110 marek. Cena pojedynczego numeru 5 marek.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesowność czerpienie z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Rękopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

Ceny ogłoszeń: Za wiersz nonparelowy jednolamowy na 1 kolumnie 15 marek, na II i III kolumnie 12 marek, na IV kolumnie 10 marek. Drobne ogłoszenia po 2 mk. za wiersz. Najniższe ogłoszenie 15 marek.

Adres Redakcji i Administracji: CZESTOCHOWA, ul. Panny Marii Nr. 38, Telefon Nr. 50. Skrzynka pocztowa Nr. 45

Na zasadzie uchwał Zjazdu Związku Prasy Prowincjalnej **wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie**

Nasza sytuacja polityczna.

„Neue Freie Presse” zamieszcza wywiad swego korespondenta z ks. Sapiehy w Warszawie, zaznaczając na wstępie że jest to młody jeszcze polski arystokrata, który swoje wykształcenie polityczne otrzymał w Anglii, co wyjaśnia jego poglądy na politykę światową i realny sposób myślenia.

W rozmowie z ks. Sapiehą poruszone były wszystkie aktualne kwestie, dotyczące wewnętrznej i zewnętrznej polityki naszego państwa.

Na pytanie o ewentualne skutki ustąpienia z gabinetu wicepremiera Daszyńskiego ks. Sapieha odpowiedział:

— Według mnie, decyzja socjalnych demokratów co do wycofania swego przedstawiciela z rządu da się objaśnić głównie względami gospodarczo politycznymi. Stąd, w jakim się kraj nasz znajduje, nie pozwalają jeszcze istnieć konsekwentnie drogą socjalizmu państwowego. My musimy robić koncesje zasadzie indywidualistyczno-kapitałistycznej. Socjaliści nie chcą brać na siebie współodpowiedzialności za tę politykę gospodarczą.

— A polityka zagraniczna? — brzmiało pytanie.

— Zaden gabinet — odpowiedział ks. Sapieha — nie mógłby w obecnej chwili uprawiać innej polityki, jak gabinet obecny. Położenie państwa i konstytucja światowo-polityczna wykluczają zasadniczo nową orientację. W całym szeregu ważnych spraw politycznych jesteśmy ściśle złączeni z koalicją, co jednak bynajmniej nie przeszkadza utrzymywać nam także „normalnych, przyjaznych stosunków z otoczeniem i państwami. Członkowie naszego rządu stoją bez wyjątku na stanowisku, iż wyjątkiem w stosunku do Rosji i Niemiec wytworzył trwały, dobre porozumienie, szczególnie w dziedzinie gospodarczej.

Państwa sąsiadnie są wszak wzajemnie na siebie skasane. Tego prawa nie może żaden rozsunny polityk wypuścić z pod swej uwagi.

Na pytanie, czy istotnie przyjdzie wkrótce do pokoju z Rosją i jak się rzecz ma z koncentracją wojsk czerwonych, oraz z wiadomościami o planowanej przeciw Polsce rosyjskiej ofensywie wiosennej, ks. Sapieha odpowiedział, co następuje:

— Jestem przekonany, że koncentracja na Wschodzie nie jest zwrotem przeciw Polsce. Rosja nie ma żadnego powodu do wznowienia wojny z nami. Rosja potrzebuje bardziej pokoju, aniżeli my. Ponieważ ściśle trzymamy się warunków preliminarjów pokojowych, przeto komplikacje są prawie wykluczone. Przy dalszym normalnym przebiegu rokowań, pokój może być podpisany w ciągu jednego miesiąca.

Potraktowawszy w sposób optymistyczny szereg polsko-litewski, ks. Sapieha, na pytanie, jak się układają obecne stosunki polityczne pomiędzy Polską a Ameryką, oraz jakie znaczenie przypisywać należy wiadomości senatora Mac Cormicka w Warszawie, odpowiedział:

— Ameryka odgrywa teraz w polityce światowej rolę Achillesa, który cofnął się do swego namiotu. Spełnił on swoje zadanie i nie interesuje się już więcej polityką europejską, zwracając swoją uwagę tylko ku problemom gospodarczym. Senator Mack Cormick nie

przybył do Warszawy jako oficjalna osobistość polityczna. Jako mąż zaufania nowego prezydenta Stanów Zjednoczonych, pragnął on szczególnie poinformować się o do podstaw gospodarczych i zdolności cywilnej państwa polskiego. Jeśli orientacja jego wypadnie dla nas korzystnie — czego możemy się spodziewać — to Ameryka oświadczy się zapewne z gotowością rozszerzenia swych dotychczasowych stosunków gospodarczych z Polską i przyłączenia się do odbudowy naszego kraju.

Odnosząc do Austrii, nasz minister spraw zagranicznych oświadczył, że Polska i Austria nie mają dzisiaj wspólnych granic, a temsamem żadnych politycznych punktów stykania. Interesy gospodarcze, łączące oba kraje, mogą być w dalszym ciągu prowadzone. My dostarczamy Austrii węgiel, Austria zaś naprawia nasze lokomotywy i t. d. Ale istotnie jeden jeszcze punkt, który wskazać należy.

Jest to kwestia repatriacji uchodźców. Dążenia rządu austriackiego do wydalenia uchodźców wojennych, którzy już na austriackim obszarze gospodarczym zdolali się oprzeć, Polska odczuwa bardzo boleśnie.

Należy włączyć pod uwagę, że Polska ustawicznie musi przyjmować wielkie masy uchodźców ze Wschodu, z Ukrainy, Rosji sowieckiej, a nawet Besarabji. My otwieramy tym uciśnionym gościom wrota naszego kraju, jakkolwiek nam samym brak chleba. Jest to nakaz płynący z poczucia ludzkości. Jeżeli jednak inne państwa nie będą w stosunku do nas podobnie postępowały, to nie będziemy w stanie udzielać azylu uchodźcom ze Wschodu.

W tych ciężkich czasach nie może być tego rodzaju kwestja traktowana jednostronnie, z lokalnego punktu widzenia. Może ona znaleźć sprawiedliwe rozwiązanie tylko w duchu międzynarodowej solidarności.

O złoto należne Polsce.

Członek delegacji pokojowej polskiej w Rydze, p. Kauksiński, w wywiadzie z przedstawicielem „East Expressu” oświadczył, co następuje:

— Polska posiada niezaprzeczone prawo do udziału w całym zapasie złota byłego Banku państwa rosyjskiego, niezależnie od źródeł, z jakich zapas ten powstał.

Biorąc sprawę z punktu widzenia historycznego, należy mieć na uwadze kilka okoliczności, należących do funduszu złotego. Nawet pierwszy okres, to jest czas zupełnej odrębności skarbowej Królestwa Polskiego, która była skasowana w r. 1867, nie może być wyłączone z rozrachunku, gdyż w okresie tym skarby Królestwa Polskiego przekazywał skarbowi cesarstwa corocznie sumy kontrybucji.

Pora tem rząd rosyjski rozstrwonił cały zapas szlachetnych kruszców, jakie znajdowały się w skarbie polskim, gdzie gromadzone je skrupnie od czasu ministra Lubieckiego.

Po skasowaniu odrębności finansowej Królestwa Polskiego złote polskie brały czynny udział w gospodarstwie społecznym całego państwa rosyjskiego przez aktywny swój bilans płatniczy i budżetowy. Wskutek tego złote polskie w sposób bardzo wydajny współdziałały w tworzeniu funduszu złotego całego państwa.

Przeżytki budżetowe, osiągnięte z ziem polskich, szły do skarbu rosyjskiego, skąd przelewano je do kasy Banku państwa. W ten sposób uwalcono Ban-

kowi państwa operacje, zmierzające do zakupu złota.

Złote polskie oraz ludność polska przyczyniły się też w niemałym stopniu do osłabienia przez Rosję kredytu zagranicznego, przeznaczonego na tworzenie zapasu złotego, gdyż kapitały zagraniczne uwzględniały zawsze stan gospodarczy całego państwa rosyjskiego, a zatem i Królestwa Polskiego.

Ludność polska uczestniczyła wreszcie w amortyzacji tych pożyczek, przez

lat kilkadziesiąt wpłacając podatki nie tylko na równi z ludnością całego państwa, lecz nawet znacznie wyższe, niż podatki w cesarstwie.

Wobec tego ani z punktu widzenia historycznego, ani z punktu widzenia zasad elementarnej słuszności i sprawiedliwości, Polska nie może być pozbawiona prawa do należnego jej udziału w całym zapasie złota byłego rosyjskiego Banku państwa.

Nota delegacji polskiej.

Paryż. Delegacja polska przesłała konferencji notę, w której domaga się ponownego podjęcia rokowań polsko-niemieckich, dotyczących się sprawy granic, ustępionych terytoriów eks-niemieckich, dóbr kościelnych, emerytur wojskowych i cywilnych, kontraktów zawartych przez rząd niemiecki z obywatelami polskimi a także zwrotu aktów i dokumentów dotyczących się terytoriów ustępionych przez Niemcy Polsce oraz załatwienia szeregu spraw finansowych. Konferencja ambasadorów odpowiedziała delegacji polskiej notą z dnia 15 stycznia, w której wychodząc z założenia, że pośrednictwem państw sprzymierzonych w tych rokowa-

niach będzie pożyteczne, proponuje podjęcie rokowań pod kierownictwem jednego z ekspertów konferencji ambasadorów w Paryżu Alphano. Konferencja zwróciła się z temi propozycjami także i do rządu niemieckiego.

Paryż. Delegacja polska przesłała konferencji ambasadorów notę w sprawie sekwestru dóbr należących do zamieszkujących poza granicami państwa polskiego, a którzy przyjmują obywatelstwo polskie. Sekwestr ten zarządził rząd niemiecki. Podobne postępowanie sprzeciwia się 91 art. i traktatu werselskiego. Konferencja ambasadorów poleciła komisji prawnej przeprowadzenie badań w tej sprawie.

Generał Haller w Bukareszcie

Bukareszt. Władze rumuńskie gotowały serdeczne przyjęcie gen. Hallerowi. W Bukareszcie gen. Haller przyjęty był przez dowódcę drugiego korpusu armii. Dziennik „Dimineata” pisze w sprawie wizyty gen. Hallera, między innymi, co następuje: Zmiany rządu sowieckiego, który chce zużytkować rejon Dniestru,

jako leże zimowe wojsk bolszewickich powodzą konieczność zawarcia pomiędzy Polską a Rumunią układów w sprawie rosyjskiej. Wizyta gen. Hallera przyczyniła się do ostatecznego rozstrzygnięcia tej kwestji zgodnie z potrzebami obu krajów, które mając wspólne interesy, nie powinny się odosobniać.

Telegramy.

Zniesienie kordonu granicznego między Polską a Litwą Środkową

Wilno. Zniesiono kordon graniczny pomiędzy Polską a Litwą środkową na linii Orany—Woronows—Oszmiana—Molodeczno. Wobec tego wiza przepustek w Lidzie nie jest wymagana.

Sprawa unifikacji Poznańskiego.

Sprawa administracyjnego ślączenia i zespolenia b. dzielnic pruskiej z całością Rzeczypospolitej przedstawia się w następujący sposób:

Unifikacja całości objęła dotychczas ministerja: spraw zagranicznych, wojskowych, wyznań, świątyn, kolei żelaznych, poczt i telegrafów; częściowa unifikacja objęła ministerja: skarbu, sprawiedliwości, przemysłu i handlu, nie objęła zaś dotychczas spraw wewnętrznych, rolnictwa, uprawiać, robót publicznych, zdrowia publicznego, ochrony pracy i opieki społecznej.

Mąka z Gdańska nadchodzi.

Wczoraj wróciła do Gdańska delegacja aprocjonalna, złożona z przewodniczącego sejmowej komisji aprocjonalnej p. Gąbka, przedstawiciela wydziału zaopatrzenia p. Wyżutkowskiego i delegata ministerjum kolei.

Delegacja przywoziła transport mąki. Dziś też czynne są wszystkie piekarnie wytwarzające chleb kartkowy.

Transporty dla Polski.

Gdańsk. Dziś przybyło do portu tułejanego 6 okrętów z następującymi ładunkami dla Polski: okręt „Poznań” 150

tonn żyta i 3,600 pak wełny, statek „Seka-Maersk” 2,600 pak wełny, statek „Ratum” 3,000 ton żyta, statek „Siedler” 450 ton żyta, statek „West-Segowia” 2,900 tonn demontowanych wagonów, 1,500 tonn żyta, 1,300 tonn pszenicy, 150 tonn słoniny i 500 tonn odtęży i obuwia.

Ostateczny termin plebiscytowy.

Byłcm. Dzienniki paryskie, londyńskie i berlińskie potwierdzają wiadomość, że plebiscyt na G. Śląsku odbędzie się 13 go marca. Jest to data niedzielną, co odpowiada właśnie czerwonym przepisom traktatu pokojowego. Ostateczny termin rozstrzygnięcia wszelkich reklamacji przez komisję międzynarodową w Opolu ułżywa z dniem 8 marca, co również przemawia za prawdopodobieństwem daty plebiscytu 13 go marca.

Biskupi polscy w Paryżu.

Paryż. Arcybiskup Teodorowicz i biskup Sapieha w drodze powrotnej z Rzymu do Warszawy zatrzymują się d. 10 stycznia w Paryżu na krótki pobyt.

Stambulski o Polsce.

Paryż. Dzienniki donoszą, że Stambulski po powrocie z podróży swej za granicę, idąc z niej sprawę królów, wyraził się z wielką sympatią o krajach, które odwiedził. Podniósł w rozmowie wielkie zwycięstwo odniesione przez Polskę nad bolszewizmem, opowiedział swoje wrażenia odniesione z rozmów z zagranicznymi dyplomatami i mężami stanu, podkreślił szczególnie zbliżenie się do Rumunii i dał wyraz nadziei, że w krótkim czasie uda mu się uzyskać zbliżenie się do Strybi.

Teatr
Artystyczno-Literacki
„Miraż”

ul. Panny Maryi 19.

Kierownik art.-literacki i reżyser
ST. OSSORYA-BROCHOCKI.

DZIS PREMJERA

Programu Nr. 15.

Teatr „ODEON”

Program od środy 19 do niedzieli 23 Stycznia r. b.

Dramat w 5-ciu aktach na tle prawdziwego zdarzenia w Wilnie, podczas inwazji bolszewickiej.
W wykonaniu artystów scen Warszawskich p. t.

Bohaterstwo Polskiego Skauta

z Junoszą Stępowskim, Macherskim, Duninówną, Smosarską, Gasińskim, Chmielewskim i Norskim w rolach głównych.

NAD PROGRAM:

„Tam na błoniu błyszczą kwiecie”
z Leszczyńskim, Kopczyńską i Słubicką w rolach głównych.

obraz nastrojowy z 1830 r.

Program od wtorku 18 do piątku 21 stycznia 1920 r., wt.

Wojskowe kino

„Legun”

ul. Dąbrowskiego 12.
(dawnej Szkolnej)

TAJFUN

Dramat japoński w 5-ciu części.
podług słynnej powieści
Lengyel'a.

Początek w dni powsz. o g. 5, w sobotę o g. 4, w niedzielę i święta o g. 3.
Całenajmniej seansy punktualnie o g. 9.30.

- 1) Organizacja Japńczyków w Paryżu,
- 2) Dr. Tokaremo na czele organizacji,
- 3) Pierwsza miłość,
- 4) Oszukane szczęście,
- 5) Morderstwo,
- 6) Sąd i zeznanie świadków,
- 7) Śmierć dr. Tokaremo.

Dr. med. E. Petrykat
choroby skórne i weneryczne
czasowo

przyjmuje od 9-11 i od 3-7 godz. wiecz.
ul. Dąbrowskiego 6, I piętro.

Dr. Wł. Kahl

choroby kobiece, akuszerka,
wewnątrz
Przyjmuje od 10j do 4ej
ul. Dąbrowskiej 2 (Zdobycha) II piętro

Dr. Stefan Kon

specjalności
akuszerka i choroby kobiece.
Przyjmuje od 4 do 8
ul. Kościuski 19

Lekarz-Dentysta

Michał Grejniec
ul. Panny Maryi 10
Telefon 250.
Przyjmuje codziennie od 9-1 i od 3-7 wiecz.

DOKTOR

Paweł Broniatowski
ul. Panny Maryi Nr. 31 (obok Teatru Paryskiego)
skoroby weneryczne i okorne
Przyjmuje od 9-11 i 4-7 po południu.
Poniedziałek od 12-1 w południe.

Dr. Walery Popkoff

Centralna 6 m. 5.
z powodu wyjazdu przyjęcia
chwilowo wstrzymane.

Potrzebne zdolne hafciarki oraz uczenie ul. Kościuski 15.

Biuro Miernicze

Geometrii Przysięgłego

K. ZALEJSKIEGO

Przyjmuje wszelkie roboty w zakresie miernictwa i markszeldejsterji wchodzące. Częstochowa, Nowy Rynek № 2 (dom W-go Zborowskiego).

Kursy Buchalteryjne E. Zalcmanówny

Przyjmują zapisy na II-gie półroczu, jak również oddzielne zgłoszenia na naukę pisania na maszynach. Uczennice i uczniowie kursów mogą korzystać za osobną opłatą z wykładowców językowych, które będą obejmowały naukę języków francuskiego i angielskiego zarówno dla początkujących, jak i dla zaawansowanych, **Korespondencje handlową** francuską i angielską, jak również wykłady literatury w tych językach.
Zgłoszenia w kancelarii kursów ul. Dąbrowskiego Nr. 7, II piętro naprosto bramy.

OFIARY

W Administracji „Głosu Częstochowskiego” siostry

Na Wilno.

Zinnia Konarska 25 mk., A. B. 10 mk.
Na Czerwony Krzyż
Hersz Karpeu z Wielunia jako kara na na czoła przez policję w Krzejkach 100 mk., Klar 428 mk.

Za pośrednictwem Sądu Pokoju i Oregu w Częstochowie od Motela Apfelbauma w sprawie z Rubielem 200 mk., od Filipa Szmulowicza w sprawie z Zwiłską 100 mk., od Tomasa Brzędzel w sprawie z Antoniem Brzędzel 500 marek.

Na żołnierza polskiego od Niezporzkiej w sprawie z S ydlowskim 100 mk.

Na pomoc zdemobilizowan. żołnierza. S. P. 200 mk., Halina 50 mk.

Na biednych do uzn. redakcji. Bezimienne 10 mk.

Na Skarb Narodowy.

Sowata podstawkę plasterow.

Na potrzeby żołnierza na froncie.
Dobry wolski lekarz miejski 150 mk., Chłop. z podwórka przy ul. Kościuski 34 mk. 17.

Na potrzeby frontu,
Klukowski Wł. bagnet z żabką.

Marek 500 (pięćset) ofiarowane przez zarząd fabryki Peltzerów dla Czerwonego Krzyża, oraz mk. 1000 (tysiąc) otrzymane przez panię de Hagenę od państwa Rokickich z Warszawy dla Bezdolnych Dzieci.

Ważne dla wójtów!

Druki dla kasminnych są na składzie w Drukarni
F. D. Wilkoszewskiego.

Orkiestra

smyczkowa lub duet
przyjmuje zamówienia
na bale, wieczorki itp.
H. Samulowicz i A.
leja 6

**Najkorzystniej
dla wszystkich
ogłaszać się
w „Gońcu Czę-
stochowskim”
Poszukuje**

się mieszkanie po-
dyńczonego w okolicy
ul. Stradomskiej. Oferty
do Red. „Gońca
Cz. F. K.

Znaleziono
belegienna odebrać za
udowodnieniem III A-
leja 60 Mistorowa i
Jerzeli właściciel nie
zgłosił się po dwóch
dniach siano spienią-
na rzecz zdemobilizo-
wanego żołnierza

Z powodu
wyjazdu sprzedam na-
tychmiasz sklep kolo-
nialno-spożywczy z
ładem przy sklepie
mieszkaniem i ładem
sklepem urzęd-
niem, elektrycznym o-
świetleniem i dosta-
teczną ilością w skle-
pie towarów, z wyro-
bioną od kilkunastu
lat klientelą w srod-
mieszcju. Większa ro-
dzina może mieć byt
spawalnicy. Tylko po-
ważne oferty składaj
pod Sklep nr 1 do re-
dakcji „Gońca Cz. St.

Pokojowa
z pracownikami poszu-
kuje miejsca Ost, Gr.
ul. Krótka 3 Mondra

Potrzebne
zdolne preniaki do
szycia ul. Kościuski
17 Swierczewka

Zgineła
foketerjerka biała le-
bek i ogonek czarny.
Upraszam się o przy-
prowadzenie za na-
groda na ul. Ciemną
33 Kobedza.

Potrzebna
stająca i zmywaczka
zaraz ul. Kościuski 13
Pławiarza

Zgubiono
obraczkę złotą słubną
z literami Z. L. 1906 r.
Upraszam o zwrot za
nagroda do Gońca

Na karnawał!

Różne etaminy
białe i kolorowe,
wszelkie płótna, ze-
pely, welny, kopy,
reczniki, chustki
wielbiano i jesienne
karty i welwety o-
raz inne towary na
suknie i bluzki o-
różne do wypraw ślu-
bnych poleca naj-
taniej

J. Basiński
ul. Kościuski 19-
lewa oficyna
II-gie wejście

Akuszerka
S. Ramowicz, Krakow-
skim dyplomem przy-
jmuje pnie, udziele-
poród Kosz. 46 II p.

Poszukuję
1 pokoju z kuchnią w
śródmieściu od zaraz
Oferty w Gońcu sub.
5000.

Potrzebna
dziewczynka do dziec-
ka od lat 12-14 od
4 ppł. do 9 wiecz.
II Aleja 38 Kostecka

Okazyjnie
do sprzedania sklep
urządzenie kupieckie,
2 pokoje i kuchnia od
zaraz Szkolna 7

Wyprzedaj
tanio zimowych ubra-
terjałów w II Aleji
25 tamże można o-
trzymać płótna
wszelkiego rodzaju
półcenta, etaminy,
bastyły, półdwie-
bie, całkowite wy-
prawy welny i pół-
wety, ręczniki,
przedzieradła, ser-
wety i kapy.
Częstochowski
II Aleja nr. 25